

ВСЕУКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА СПІЛКА СПОЖИВЧИХ ТОВАРИСТВ
(УКРКООПСПІЛКА)

Житомирський кооперативний фаховий коледж бізнесу і права

Затверджую
Голова приймальної
комісії

Олена СИЛАНТЬЄВА
«29» вересня 2025 року

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ ВСТУПАЮТЬ НА ОСНОВІ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ
ОСВІТИ

Житомир - 2025

Пояснювальна записка

Програму письмової співбесіди з української мови для вступників на основі повної загальної середньої освіти до Житомирського кооперативного фахового коледжу бізнесу і права для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра розроблено з урахуванням чинних навчальних програм з української мови для 5-9 і 10-11 (рівень стандарту, академічний рівень) класів загальноосвітніх навчальних закладів, програми для проведення ЗНО/НМТ з української мови, затверджених Міністерством освіти і науки України.

Пропонована програма передбачає виявлення рівня знань абітурієнтів з таких розділів: «Фонетика», «Лексикологія», «Фразеологія», «Лексикографія», «Морфологія», «Морфеміка і словотвір», «Синтаксис», «Пунктуація», «Орфографія», «Стилістика».

Метою співбесіди з української мови є: виявлення та оцінка рівня навчальних досягнень абітурієнтів; оцінка ступеня підготовленості вступників до подальшого навчання в коледжі.

Зміст програми

Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінкі й глухі. Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ. Склад. Складоподіл. Наголос, наголошені й ненаголошені склади. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування у-в, і-й.

Лексикологія як учення про слово. Ознаки слова як мовної одиниці. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про стійкі сполуки слів і вирази.

Фразеологізми. Приказки, прислів'я, афоризми.

Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення.

Словотвір. Твірні основи при словотворенні. Основа похідна й непохідна. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально-суфіксальний, суфіксальний, безсуфіксальний, складання слів або основ, перехід з однієї частини мови в іншу. Основні способи творення іменників, прикметників, дієслів, прислівників. Складні слова. Способи їх творення. Сполучні голосні [о], [е] у складних словах.

Морфологія як розділ мовознавчої науки про частини мови.

Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільного роду. Число іменників. Іменники, що вживаються в обох

числових формах. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини. Відмінки іменників. Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви - а(-я), -у(-ю) в закінченнях іменників другої відміни. Відмінювання іменників, що мають лише форму множини. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Явища взаємопереходу прикметників з одного розряду в інший. Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників.

Особливості відмінювання прикметників (тверда й м'яка групи).

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) й порядкові. Групи числівників за будовою: прості й складені. Типи відмінювання кількісних числівників:

- 1) один, одна;
- 2) два, три, чотири;
- 3) від п'яти до двадцяти, тридцять, п'ятдесят ... вісімдесят;
- 4) сорок, дев'яносто, сто;
- 5) двісті – дев'ятсот;
- 6) нуль, тисяча, мільйон, мільярд;
- 7) збірні;
- 8) дробові.

Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників.

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками й числівниками. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості їх відмінювання. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Творення видових форм. Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I та II дієвідміни.

Особові та числові форми дієслів (теперішнього та майбутнього часу й наказового способу). Родові та числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на -но, -то.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу.

Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників.

Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові). Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників.

Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні. Правопис часток.

Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова. Правопис вигуків.

Завдання синтаксису. *Словосполучення й речення* як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені. Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання).

Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження.

Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні (обставина способу дії, присудок).

Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні).

Способи вираження головних членів односкладних речень. Розділові знаки в односкладному реченні. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Звертання непоширені й поширені. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені.

Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення.

Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих речень у складному: інтонація й сполучники або сполучні слова; інтонація.

Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення. Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Смислові зв'язки між частинами складносурядного речення. Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами: складнопідрядні речення з послідовною підрядністю; складнопідрядні речення з однорідною підрядністю; складнопідрядні речення з неоднорідною підрядністю. Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень між складовими частинами-реченнями: з однорідними частинами-реченнями (рівноправними); з неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною). Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні. Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку.

Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог.

Стили мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їх основні ознаки, функції. Відображення вимови голосних (наголошених і ненаголошених) через фонетичну транскрипцію.

Відображення вимови приголосних звуків:

- 1) [дж], [дз], [дз];
- 2) [г];
- 3) [ж], [ч], [ш], [дж];
- 4) груп приголосних (уподібнення, спрощення);
- 5) м'яких приголосних;
- 6) подовжених приголосних.

Вимова слів з апострофом.

Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів.

Спрощення в групах приголосних. Сполучення *йо, ьо*.

Правила вживання м'якого знака.

Правила вживання апострофа.

Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків.

Правопис префіксів і суфіксів.

Позначення чергування приголосних звуків на письмі.

Правопис великої літери. Лапки у власних назвах.

Написання слів іншомовного походження.

Основні правила переносу слів з рядка в рядок.

Написання складних слів разом і через дефіс.

Правопис складноскорочених слів.

Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ.

Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників.

Правопис *н* та *nn* у прикметниках і дієприкметниках, *не* з різними частинами мови.

Загальне уявлення про спілкування й мовлення; види мовленнєвої діяльності; адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне мовлення; основні правила спілкування. Тема й основна думка висловлювання. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність).

Текст як середовище функціонування мовних одиниць. Основні ознаки тексту: зв'язність, комунікативність, членованість, інформативність. Зміст і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Способи зв'язку речень у тексті. Класифікація текстів за сферою використання, метою, структурними особливостями. Тексти різних стилів, типів, жанрів мовлення.

Список рекомендованої літератури

1. Доленко М. Т. Сучасна українська мова / М. Т. Доленко, І. І. Дацюк, А. Г. Кващук.— К. : Вища шк., 1987.— 352 с.
2. Ковтюх С. Л. Репетитор (як навчитися грамотно писати) : навчальний посібник з практичного курсу української мови / С. Л. Ковтюх. — 3-є вид., випр. й допов. —К. : ВД «Професіонал», 2007.—592 с.
3. Сучасна українська літературна мова : підручник / М. Я. Плющ, С. П. Бевзенко, Н. Я. Грипастаїн.; М. Я. Плющ.— К.: Вища школа, 2003.— 430с.
4. Сучасна українська літературна мова : підручник / О. Д. Пономарів, В. В. Різун, Л. Ю. Шевченко та ін.; за ред. О. Д. Пономарева.— К.:Либідь,1997.—400с.
5. Українська мова: енциклопедія / [голова ред. кол. В. М. Русанівський].—вид. 2-ге, випр. і доп.—К.: «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004.—824 с.
6. Українська мова (рівень стандарту) : підруч. для 11 кл. закл. загальн. середн. освіти / Олександр Авраменко. — К. : Грамота, 2019. — 208 с.
7. Українська мова (рівень стандарту) : підруч. для 11 кл. закл. загал. серед. освіти / Олександра Глазова.— Харків : Вид-во «Ранок», 2019. — 224 с.
8. Ющук І. П. Українська мова. 52 уроки грамотності. 2232 тести. Довідник для учнів 5-11 класів та абітурієнтів. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2012. —240 с.

Інтернет-ресурси

1. <https://zno.osvita.ua/>
2. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
3. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalniprogrami/ukrayinskij-pravopis-2019>
4. <http://slovopedia.org.ua/>
5. <https://ukrainskamova.com/>
6. <https://webpen.com.ua/>
7. <https://interactive.ranok.com.ua/course/serednya-ta-starsha-shkola/ykranska-mova-11-klas-dlya-ykr-shkl>
8. https://lms.e-school.net.ua/course_category/11-klas/

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директорка ЖКФКБП

Олена СИЛАНТЬЄВА
2025 р.

Освіта: **11 класів**

Форми навчання: **денна**
заочна

Перелік тем для проведення письмової співбесіди з української мови

1. Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки й глухі.
2. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ.
3. Склад. Наголос.
4. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних.
5. Чергування звуків.
6. Багатозначні і однозначні слова. Пряме і переносне значення слів.
7. Омоніми. Синоніми. Антоніми.
8. Діалектна, професійна, розмовна лексика.
9. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика, лексичні запозичення з інших мов.
10. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання.
11. Застарілі слова. Неологізми.
12. Стійкі словосполучення. Джерела фразеологізмів.
13. Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення.
14. Словотвір. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально-суфіксальний, суфіксальний, безсуфіксальний, складання слів або основ, перехід з однієї частини мови в іншу.
15. Морфологія як розділ мовознавства. Самостійні та службові частини мови. Вигук.
16. Іменник, його значення, морфологічні ознаки та синтаксична роль.
17. Лексико-семантичні групи іменників. Власні та загальні назви, істоти і неістоти.
18. Граматичні категорії іменників.
19. Граматична категорія роду іменників.
20. Граматична категорія числа іменників. Відмінки іменників.
21. Поділ іменників на відміни та групи.
22. Прикметник. Граматичні категорії прикметників.
23. Розряди прикметників за значенням. Ступені порівняння прикметників.
24. Числівник. Граматичні категорії числівників.
25. Кількісні числівники, їх відмінювання.
26. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання.
27. Займенник. Граматичні категорії займенників, розряди за значенням.
28. Займенник як частина мови. Відмінювання займенників.
29. Дієслово як частина мови. Форми дієслів.
30. Дієприкметник як особлива форма дієслова. Граматичні категорії

- дієприкметників. Дієприкметниковий зворот.
31. Дієприслівник як особлива форма дієслова. Дієприслівниковий зворот.
 32. Прислівник. Розряди прислівників за значенням.
 33. Прийменник як службова частина мови. Правопис прийменників.
 34. Сполучник як службова частина мови.
 35. Частка як службова частина мови.
 36. Словосполучення, його характеристика.
 37. Просте речення. Класифікація простих речень.
 38. Головні і другорядні члени речення, способи їх вираження.
 39. Просте ускладнене речення.
 40. Речення з однорідними членами; розділові знаки при них.
 41. Речення зі вставними і вставленими компонентами, звертаннями; розділові знаки при них.
 42. Речення з відокремленими членами речення; розділові знаки при них.
 43. Складне речення. Типи складних речень.
 44. Складносурядні речення. Розділові знаки в складносурядному реченні.
 45. Складнопідрядні речення. Однорідна та неоднорідна підрядність.
 46. Безсполучникові складні речення. Розділові знаки в безсполучниковому реченні.
 47. Складні речення з різними видами зв'язку.
 48. Пряма і непряма мова. Розділові знаки при прямій мові.
 49. Стил мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний, конфесійний), їх основні ознаки, функції.
 50. Орфографія. Принципи української орфографії.
 51. Правила вживання м'якого знака.
 52. Правила вживання апострофа.
 53. Правопис складних слів.
 54. Правопис слів іншомовного походження.

Голова предметної комісії

Ірина ВІРЖАНСЬКА

Організація та проведення співбесіди

Вступне випробування на здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра проходить у формі письмової співбесіди. Співбесіда з української мови проводиться не менше ніж двома членами комісії з кожним вступником, яких призначає голова предметної комісії. Під час співбесіди вступник дає письмову відповідь на 2 питання (1 –теоретичне, 1- практичне) з української мови.

Інформація про результати співбесіди оголошується вступникові в день її проведення. Перескладання співбесіди не дозволяється. Під час проведення вступного випробування забороняється користуватись електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії.

Критерії оцінювання відповідей вступника під час письмової співбесіди з української мови

Рівні	Бали	Характеристика виконаної роботи
І рівень - початковий	1	Вступник може розрізняти об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи; мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, будує лише окремі, не пов'язані між собою речення; лексика висловлювання дуже бідна.
	2	Вступник фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу; має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення; виявляє здатність елементарно викласти думку; може усно відтворити кілька термінів, явищ без зв'язку між ними; будує лише окремі фрагменти висловлювання; лексика і граматична будова мовлення бідна й одноманітна.
	3	Вступник відтворює менш як половину навчального матеріалу; може дати відповідь із кількох простих речень; здатен усно відтворити окремі положення завдання; не має сформованих практичних умінь та навичок; висловлювання не є завершеним текстом, хибує на непослідовність викладу, пропуск фрагментів, важливих для розуміння думки; лексика і граматична будова збіднені.
II рівень - середній	4	Вступник має недостатній рівень знань; знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника, повторити за зразком певну операцію, дію; описує явища, процеси без пояснень причин, слабо орієнтується в поняттях; висловлювання характеризується неповнотою і поверховістю в розкритті теми; порушенням послідовності викладу; не розрізняється основна та другорядна інформація; добір слів не завжди вдалий.

III рівень - достатній	5	Вступник знає більш як половину навчального матеріалу; розуміє основний навчальний матеріал; здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило, відтворити його з помилками та неточностями; Формулює поняття, наводить приклади; підтверджу висловлене судження прикладами; Питання значною мірою розкриті, але трапляються недоліки за низкою показників; поверхово розкрито питання, бракує єдності стилю та ін.
	6	Вступник виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання на практиці; виклад загалом зв'язний, питання в цілому розкрито, але помітний репродуктивний характер, відсутня самостійність суджень, їх аргументованість, добір слів не завжди вдалий тощо.
	7	Вступник правильно і логічно відтворює навчальний матеріал; самостійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст; розуміє основоположні теорії і факти, установлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; уміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок; вдало добирає лексичні засоби але у відповіді є недоліки, наприклад: відхилення від теми, порушення послідовності її викладу; основна думка не аргументується, правила не завжди підтверджуються прикладами тощо.
	8	Знання вступника є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, уміє аналізувати, установлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між мовними явищами, фактами, робити висновки; вдало добирає лексичні засоби; відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.
	9	Вступник вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, уміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; висловлює стандартну аргументацію при оцінці дій, процесів, явищ; чітко тлумачить поняття; вдало добирає лексичні засоби. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй і бракує власних суджень.

IV рівень - високий	10	Вступник володіє глибокими й міцними знаннями, робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові мовні факти, явища, ідеї, наводить доречні приклади. Мова відзначається багатством словника, граматичною правильністю, додержанням стильової єдності і виразності.
	11	Вступник володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх; уміє застосувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності. Відповідь у цілому відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю.
	12	Вступник має системні, дієві знання, користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки; вирішує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу явищ; відповідь повна, глибока, аргументована, вступник уміє застосовувати знання творчо. Відповідь відзначається багатством слововживання, граматичною правильністю.

Відповідь повинна бути зв'язним, логічно послідовним повідомленням на певну тему, виявляти вміння застосовувати визначення, правила до конкретних випадків.

Бали обраховуються за 12-бальною шкалою і переводяться до значення 200-бальної шкали за такою схемою:

- 1 - не склав
- 2 - не склав
- 3 - не склав
- 4 - 120
- 5 - 130
- 6 - 140
- 7 - 150
- 8 - 160
- 9 - 170
- 10 - 180
- 11 - 190
- 12 – 200

Зразок відповіді вступника під час письмової співбесіди з української мови

1. Правила вживання м'якого знака.
2. Запишіть слова в дві колонки: в першу ті, в яких є спрощення приголосних, в другу – в яких його немає.

Безшелес...но, корис...но, шіс...надцять, безжаліс...ний, хвас...ливий, улес...ливий, віс...ник, аванпос...ний, балас...ний, якіс...ний, доблес...ний, форпос...ний, хворос...няк.

1. Правила вживання м'якого знака.

В українських словах м'який знак вживається:

1. Після букв **д, т, з, с, ц, л, н**, які позначають м'які приголосні:

- у кінці слів: *нехіть, мазь, паморозь, увесь, гедзь, мовець, обмаль, сутінь* тощо;
- у середині слів перед буквами, що позначають тверді приголосні: *молотьба, спільний, тинькувати, Гринько, Федько, Вільно, Луцьк* тощо;
- у дієсловах наказового способу та на **-ться**: *стань, сядь, робиться, коситься* тощо.

2. У дієсловах перед суфіксом **-ся (-сь)**: *стань — станься, сядь — всядься.*

3. На позначення м'яких приголосних усередині складу перед **о**: *дзьоб, дьоготь, льон, сьомий, третьокласник, утрьох* тощо.

4. У суфіксах **-зьк-, -ськ-, -цьк-**
запорізький, козацький, київський, близькість, людськість, вузько, хвацько тощо.
5. У суфіксах **-еньк-, -оньк-, -есеньк-, -ісіньк-, -юсіньк-**
батенько, рибонька, старесенький, білісінький, малюсінький тощо.

М'який знак зберігається:

1. В утворених присвійних прикметниках: *Танька — Таньчин, Зінька — Зіньчин, ненька — неньчин*;
2. При відмінюванні: *призьба — на призьбі, ненька — неньці, вишенька — вишеньці*, але: *землянка — землянці, маска — масці*.

В іншомовних словах

У словах іншомовного походження м'який знак пишеться після м'яких **д, т, з, с, л, н** перед **ї, йо**, а також перед **я, ю, є**, які читаються як [йа], [йу],

[йе]: *адьє, конференсьє, монпансьє, пасьянс, ательє, барельєф, батальйон, Нью-Йорк, Ньютон, Ньяса, Реньє* тощо.

М'який знак не пишеться в таких випадках:

1. Після **б, п, в, м, ф, р, ж, ч, ш, щ**: *дріб, приголуб, сипте, степ, кров, вісім, верф, ніж, їж, знаєш, бачиш, піч, річ, бориц, мориц, воротар, гіркий, кобзар, переві́р, тепе́р, Харків* тощо. Виняток: *Горький, трьох*.
2. Перед м'якими, пом'якшеними або шиплячими: *свято, дзвякнути, сніг, радість, велетенський, промінчик, кінчик, менший, тонший, Уманицина*.

Винятки: після букви **л** (*їдальня, читальня, Польща, сільський* тощо) та слова *тьмянний, різьбяр, няньчити, бриньчати, женьшень, Маньчжурія*.

3. Між подвоєними та подовженими приголосними: *буття, відлю́ддя, віддя́чити, волосся, галу́ззя, замі́жжя, зі́лля, пасся, ранні́й, роззя́ва* тощо.

2. Запишіть слова в дві колонки: в першу ті, в яких є спрощення приголосних, в другу – в яких його немає.

Безшелес...но, корис...но, шіс...надцять, безжаліс...ний, хвас...ливий, улес...ливий, віс...ник, аванпос...ний, балас...ний, якіс...ний, доблес...ний, форпос...ний, хворос...няк.

I	II
безшелесно	шістнадцять
корисно	хвастливий
безжалісний	аванпостний
улесливий	баластний
вісник	форпостний
якісний	хворостняк
доблесний	